

ICOM yleiskokous/Demhist. komitean kokous
Places for Reflection, Museums as Connectors of Cultures, Times, People and Social Groups
Rio de Janeiro 12.-17.8.2013

ICOMin yleiskokouksen yhteydessä järjestettiin Dem.hist.komitean kokous osittain yhdessä GLASS-, ICDAD ja ICFA -komiteoiden kanssa. Teemana oli Places for Reflection, Museums as Connectors of Cultures, Times, People and Social Groups.

Komitea kokoontui yleiskokouksen kanssa samoissa tiloissa taidekeskus The Cidade das Artes. Modernia arkkitehtuuria edustava alun perin musiikkikeskukseksi suunniteltu osittain vielä keskeneräinen taidekeskus sijaitsee Rion keskustan ulkopuolella.

Teemaan liittyvien luentojen lisäksi tutustuttiin aiheisiin liittyviin museoihin ja näyttelyihin. Vaikuttavimpia kohteita oli Maré Museum, joka sijaitsi Marén alueella olevassa favelassa. Museon lähtökohtana oli alueen asukkaiden ottamista kuvista tehty näyttely ja kertomukset, millainen alue oli ollut, kun he olivat tulleet sinne. Asukkaat saivat tuoda esineitä, jotka olivat heille tärkeitä tai parhaiten esittelivät tai kuvasivat alueen asumista ja elämää. Näyttelyn aikana asukkaat ovat hakeneet pois esineitä ja tuoneet uusia tilalle. Museo on kirjaimellisesti oveton museo. Kortteliin on rakennettu näyttelytilojen lisäksi tyypillinen favelan asuintalo. Museokaupassa oli paikallisten asukkaiden kierrätysmateriaaleista tehtyjä koruja, laukkuja ja vaatteita ja kaikissa tuotteissa olivat tekijöiden nimet esillä. Kaupan tuotto käytetään museon toiminnan ylläpitämiseen. Mieleenpainuvinta näyttelyssä oli hylly, johon oli koottu kipsijäljennöksiä luotien jäljistä, jotka oli kerätty favelan alueen talojen seinistä. Ympäriällä oleva elämä oli konkreettisesti läsnä.

Aivan toisenlaisen kohteen tarjosi Acude Museum, jossa kulttuuriperintö ja luonto kohtasivat. Keräilijä Castro Mayan Tijuca metsässä sijaitseva talo kunnostettiin vuonna 1920 uuskolonialistiseksi residenssiksi. Portugalilaisten esikuvien mukaan alueelle rakennettiin puutarha ja puistoja. Talossa näytteillä oleva kokoelma sisälsi kiinalaisia, intialaisia ja indonesialaisia veistoksia, posliinia, ranskaisia kristalleja ja portugalilais-brasialialaisia huonekaluja. Puistoon ja puutarhaan oli sijoitettu nykytaidetta. Kokonaisuus muodosti rauhallisen keitaan metsän keskelle. Talo toimii myös taiteilijaresidenssinä.

Castro Mayan toinen museo Chacara do Céu Museum on perustettu 1930 ja kunnostettu 1954 modernin arkkitehtuurin tyyliin. Talossa oleva kokoelma sisältää nykytaidetta sekä 1700-luvun karttoja sekä laajan kirjaston.

Benjamin Constant House Museum esittelee Brasilian tasavallan perustajan elämää sekä aikakauden poliittista ja kulttuurista historiaa.

Eva Klabinin säätiö kiinnosti kovasti, koska Marcio Doctors, säätiön kuraattori, oli aiemmissa dem.hist.komitean kokouksissa kertonut taloista ja Eva Klabin -kokoelmasta sekä näyttelyistä joita tiloissa järjestetään. Eva Klabin asui talossa yli 30 vuotta ja keräsi klassista taidetta muinaisesta Egyptistä aina impressionisteihin asti. Kokoelmat ovat esillä niin kuin ne olivat olleet Eva Klabinin eläessä ja asuessa talossa.

Marcio Doctors esitteli "Breathing"- projektia, joissa esitellään nykytaidetta klassisen taiteen keskellä. Taiteilijat luovat omilla töillään yhteyden menneen ja nykytaiteen välille.

Rui Barbosa Historic House on Brasialian poliittisien johtajan Rui Barbosan ja perheensä koti. Museon avattiin vuonna 1930. Uusklassistinen talo sijaitsee suuren puiston keskellä. Säätiö rahoittaa tutkimus-, konservointi- ja opetusprojekteja.

Luentojen ja tutustumisten jälkeen oli dem.hist komitean kokous, jossa keskusteltiin komitean tulevaisuudesta, mihin suuntaan toimintaa kehitetään. Vuosittaisten kokousten lisäksi mietittiin myös eri maissa järjestettäviä tapahtumia, koulutustilaisuuksia, mentorointia ym.

Seuraava kokous järjestetään Combiègnessa Ranskassa 7.-10.10.2014 yhteistyössä The Association of European Royal Residences kanssa. Vuoden 2015 kokous on Meksikossa ja seuraava Milanossa yleiskokouksen yhteydessä vuonna 2016. Vuonna 2017 on Suomen vuoro järjestää dem.hist.komitean kokous.

Konferenssin retkipäivänä kohteenani oli Petrópolis, jossa sijaitsee mm. nykyisin museona oleva keisarin kesäpalatsi.

Rion yleiskokous ja dem.hist.komitean kokous antoivat uusia ajatuksia ja näkemyksiä sekä yhteistyömahdollisuuksia omaan työhöni. Tiiviit ja välillä ruuhkien pitkittämiä matkojen takia raskaat päivät tarjosivat paljon uutta tietoa ja elämyksiä siitä, mitä karnevaalikaupunki voi tarjota.

Rauni Laukkanen